

Sz.P. Olgierd Geblewicz
Marszałek
Województwa Zachodniopomorskiego

Apel ruchu WIĘCEJ NIŻ ENERGIA
o zapewnienie, w ramach środków unijnych w perspektywie
finansowej 2021-2027, finansowego wsparcia dla realizacji
wspólnotowych projektów energetycznych opartych na OZE

8 grudnia 2020 roku

W związku z procesem transpozycji europejskiej dyrektywy o odnawialnych źródłach energii (Red II), realizacją strategii Europejskiego Zielonego Ładu oraz programowaniem wydatkowania środków unijnych w nowej perspektywie finansowej na lata 2021-2027, zwracamy się do Pana Marszałka z apelem, aby w ramach tworzenia regionalnych dokumentów programowych zamieścić w nich zapisy zapewniające finansowe wsparcie dla realizacji wspólnotowych projektów energetycznych opartych na OZE.

Dostęp obywatelskich wspólnot energetycznych do odpowiednich mechanizmów finansowania **jest szansą dla większej liczby ludzi do aktywnego udziału w systemie energetycznym**. Analizy wskazują, że ok. 83% gospodarstw domowych w Unii Europejskiej mogłoby uczestniczyć w różnych formach zbiorowej prosumpcji OZE, a ok. połowa ma potencjał do produkcji własnej energii. Rozwijane z powodzeniem w Europie wspólnotowe i spółdzielcze inicjatywy energetyczne przynoszą gospodarce, a tym samym obywatelom, liczne korzyści nie tylko w wymiarze ekonomicznym, ale także społecznym. Poniżej prezentujemy najważniejsze z nich :

- Przyczyniają się one do **demokratyzacji systemu energetycznego** i wzmacniają pozycję obywateli i społeczności lokalnych, zapewniając im większą kontrolę i zdolność do podejmowania decyzji;
- **Zmniejszają ewentualny opór społeczny wobec projektów związanych z energią słoneczną i wiatrową** oraz mają pozytywny wpływ na zmianę nastawienia do tych technologii i systemowego przejścia na czystą energię;
- **Mogą być inspiracją dla wielu obywateli**, niezależnie od ich miejsca zamieszkania, poziomu dochodów, czy wartości politycznych. Idea wspólnot energetycznych przemawia zarówno

do wartości lewicowych, takich jak własność społeczna, negocjacje zbiorowe, lokalne łańcuchy dostaw, jak i do wartości prawicowych, takich jak indywidualizm, przedsiębiorczość, tożsamość i niezależność. W tym sensie, system taki może inspirować zarówno postępowe społeczności miejskie, jak i konserwatywne społeczności wiejskie, pomagając przewyciężyć ważny podział polityczny;

- **Przyspieszają transformację energetyczną**, nadając jej jednocześnie rodzaj legitymacji i stabilności politycznej, której obecnie brakuje;
- W sytuacji, gdy COVID-19 naciska na rządy, aby zastanowiły się nad stworzeniem nowych lokalnych strumieni dochodów i poprawą integracji gospodarczej, **wspólnoty energetyczne mogą przyczynić się do ograniczenia ubóstwa energetycznego**;
- W sytuacji, gdy ruchy klimatyczne w całej Europie powodują wzrost świadomości i chęci wniesienia pozytywnego wkładu na poziomie osobistym, czy lokalnym, wspólnoty energetyczne można przedstawić jako wymierną **możliwość zrealizowania działania przyczyniającego się do ochrony powietrza i klimatu**;
- Spadające koszty technologii, takich jak technologie solarne, wiatrowe i magazynowe, **zmieniają ekonomikę lokalnych inwestycji energetycznych, zmniejszając ryzyko** i wcześniejsze błędy nadmiernego subsydiowania. To również znacznie skraca okres zwrotu z inwestycji w OZE, a może nawet uczynić je bardziej atrakcyjnymi niż niskie stopy procentowe dla oszczędności gromadzonych w banku;
- Nowe możliwości w zakresie cyfrowych technologii komunikacyjnych **poprawiają zdolność społeczności do organizowania wspólnych działań**. Bogactwo doświadczeń europejskich, sprawdzone koncepcje i najlepsze praktyki pomogą przewyciężyć złożoność organizacyjną, jaka może się wiązać z funkcjonowaniem wspólnot energetycznych.

Wspólnotowe inicjatywy energetyczne **stanowią społecznie i ekonomicznie rozsądny model, który dokładnie odpowiada na wyzwania związane z kryzysem klimatycznym**, przeciwdziałanie któremu jest obecnie jednym z najpilniejszych zadań dla społeczeństw i władz publicznych wszystkich szczebli. Osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050, co pozwoli zatrzymać globalne ocieplenie na poziomie 1,5 st. C i uniknąć najbardziej katastrofalnych skutków zmian klimatu, wymaga skierowania adekwatnych funduszy na jego ochronę. W Polsce jednym z głównych źródeł finansowania działań na rzecz ochrony klimatu są fundusze europejskie. Polska ma **szansę otrzymać niemal 130 mld euro z przyszłego siedmioletniego budżetu UE oraz z Funduszu Odbudowy**. Co najmniej 30 proc. tych środków musi zostać przeznaczony na inwestycje chroniące klimat i przybliżające realizację celów klimatycznych UE.

Obecnie w Europie działa już prawie 3500 wspólnot energetycznych zrzeszających ok. 650 tysięcy obywateli. W dołączonej do tego apelu **publikacji [“Wspólnoty energetyczne - dobre praktyki europejskie”](#)** zaprezentowano kilka z nich, by na ich przykładzie zobrazować najważniejsze korzyści, jakie przynoszą **lokalnym społecznościom oraz gospodarce**. Wprawdzie jest to jedynie niewielki wycinek tej nowej

“energetycznej rzeczywistości”, ale jako Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, współzałożyciel ruchu Więcej Niż Energia, który od 2015 roku działa na rzecz rozwoju i promocji energetyki obywatelskiej w Polsce, mamy nadzieję, że **zainspirujemy nim Pana Marszałka do podjęcia lub wręcz zainicjowania współpracy z obywatelami** na rzecz sprawiedliwej i demokratycznej transformacji energetycznej **Województwa Zachodniopomorskiego**. Jednocześnie **deklarujemy gotowość do wzięcia aktywnego udziału w publicznych konsultacjach projektu Regionalnego Programu Operacyjnego Zachodniopomorskiego** w zakresie związanym z tematyką energetyki obywatelskiej oraz ochrony klimatu.

Z wyrazami szacunku,
Joanna Furmaga

Prezes Związku Stowarzyszeń
Polska Zielona Sieć